

Příloha 2 - Ukázka rozhovoru

Anežka

- Jak ty osobně chápeš koncept zero waste?

Začnu trochu ze široka, už nějakou dobu cca 10 let jsem začala mít pocit, že jednak já mám strašně věcí a jednak, že na světě je strašně moc věcí. Mám dítě, kterému jsou 3 roky a s narozením dítěte se to ještě znásobilo. Lidi jsou částečně okolnosma a částečně nějakou masáží mediální, nuceni kupovat strašně moc věcí, které pak ukážou, že je ani nepotřebují a to ve mně vygradoval vnitřní pocit, že prostě nechci množit počet věcí na světě. Je to spojený i s odpadem, kdy podobnou dobu pokaždý, když jsem něco vyhazovala a my jsme teda třídili, tak jsem si představovala, jak to bude ležet na té skládce a jak dlouho. Poměrně mě to způsobovalo nějakou úzkost nebo nepříjemný pocit, ale hodně dlouho jsem to zaplašovala. Hodně jsem používala jednorázové věci, igelitové pytlíky, to jsem zas tak neřešila. Někaká citlivost k tomu byla. Pro mě je to nějaký životní postoj a citlivost v tom nejširším pojetí. Je to pro mě nějaká citlivost jakou stopu za sebou nechávám. Je to filozofie, která v člověku třídí tu citlivost, k tomu, co za mnou zůstává a jak dlouho to bude někde ležet, než to zmizí. Pak se občas dostávám do situace, která mi způsobuje těžkou hlavu, jestli je lepší si koupit papírový sáček nebo tohle mlíko ve skle nebo v tetrapaku. To jsou hodně komplikované věci a často na to není ani jednotný názor a i lidi v téhle komunitě jsou schopni se setrvat do krve v tom co je lepší, nebo horší. Důležitý je, aby se tohle šířilo, a každý člověk v sobě pěstoval ten cit a kladl si otázku typu: Opravdu tohle potřebuješ? I když to bude ležet stovky let někde a budu to používat 5 minut nebo měsíc? Je to o hledání kompromisu v těch podmínkách, ve kterých žiju snižovat odpad. Já třeba nemůžu vzít svoji rodinu a násilným způsobem ji k tomu donutit.

- /a o pojmu zero waste?

Hodně jsem se tomu dozvěděla po narození dcery a to byl ten moment, kdy jsem to k sobě pustila. Asi jsem předtím zaslechla pojem zero waste. Ale až tak před 3 lety, kdy se mi narodilo dítě. To jsem se tomu začla věnovat.

Klára

- Jak na tebe ze začátku nahlíželo okolí?

Rodina mi řekla, že jsem magor, já jsem z rodiny, která netřídí odpad. Ted' teda máma začala kompostovat, vyloženě hodně aktivně. Ovlivňuju svoje okolí, to jako vím, i když si ze mě dělaj srandu anebo babičce to vysvětlit, to je nadlidský úkol. V práci jsem ovlivnila lidi, kolega si začal nosit vlastní sáček na rajčata. Když ted' vidí, že to fakt myslím vážně, tak je to už lepší, ale musíš mít kuráž být trochu jiná a prosadit si sebe sama. Rodiče už pochopily, že mi nemaj dávat zabalený dárky, dávaj mi to v látkových pytlíčkách, který jim předem dám a upozorním je na to.

- Nakupuješ v bezobalových prodejnách? Podporuješ udržitelné značky či nakupování z druhé ruky?

Ano chodím, ale není ani problém chodit do supermarketu nebo na trhy. Na trzích je to i levnější, než v supermarketu. Ale pak jsou i nějaký bezobalový prodejny, kdy mají i Nebio věci, a to je určitě o víc jak polovinu levnější, než v BIO. V supermarketu lze sehnat pečivo a nějaké ovoce a zelenina, ale taky jak co. Proto mám radši trhy, tam je nezabalený všechno, je to úplně o něčem jiném a i ty lidi k tomu přistupují úplně jinak a nemají problém ti to dát do vlastní sáčku. A pak i některých supermarketech, ale to už záleží na koho narazíš, tak ti daj do vlastní krabičky i šunky a sýry, ale to musíš mít i kuráž a být trochu asertivní, záleží na tom, na koho narazíš, je to vždy o člověku. Já stejně nejradši chodím k řezníkovi, který je s tím úplně v pohodě. Takže jsou lepší maloobchodníci a hlavně radši podporuju lokální prodejce, supermarket nevíš odkad to vyrostlo. U řezníka se můžu zeptat odkud je to maso, on mi řekne konkrétní farmu a kdybych chtěla, tak se tam můžu jít i jet podívat a vidět, jak s těma zvířatama zacházej, pokud bych chtěla jít až do takovýho extrému. Kupuju si exotický ovoce, ale nevezmu si na ně pytlík. Docela taky kupuju ovoce a zeleninu ve slevě, jako ne v akci, ale když jim končí trvanlivost a jsou ve slevě, z toho důvodu, že nechci aby se to vyhodilo. Podle mě je větší průser, když se vyhodí potravina, než když vyhodím obal, který roztřídím.

- Koukáš se při nákupu i na zemi původu? Případně různé certifikace (BIO, Fairtrade atd.)? Je to pro tebe důležité?

Certifikace není pro mě tak důležitá. Jako radší si vezmu tu BIO, ale když je nemaj, tak si koupím normální. Země původu je pro mě důležitá, potraviny se snažím kupovat lokální od menších pěstitelů a farmářů.

- Když porovnáš výdaje před tím, než jste se vydal/a tímto směrem. Přijde ti zero waste nákladnější nebo naopak?

Jsou stejné, buď stejné a v něčem nižší. Třeba jídlo je dražší, ale oblečení je levnější, takže v součtu se to vyrovná.

.